

Asia: VN/13551/2019

Valtioneuvoston periaatepäätös Kiertotalouden strategisesta ohjelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ramboll Finland Oy kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston periaatepäätöksen luonnoksesta koskien Kiertotalouden strategista ohjelmaa (VN/13551/2019).

Ramboll Finland toteaa Suomen uuden kiertotalouden edistämishjelman olevan kunnianhimoinen ja kattava kokonaisuus sekä merkittävä askel kohti kestäviä toimintatapoja. Työryhmän kiertotalouden edistämishjelmassa esittämät toimenpiteet ja suositukset ovat kannatettavia ja tukevat hyvin hiilineutraalille kiertotalousyhteiskunnalle asetettuja tavoitteita. Kiertotalouden laajentamiseksi meidän on asetettava oikeat tavoitteet, poistettava materiaalien tai tuotteiden uudelleenkäytön esteet vaarantamatta ihmisten tai ympäristön terveyttä sekä nopeutettava muutosta lainsäädännön lisäksi myös muilla ajureilla. Ramboll Finland pitää tärkeänä, että hallituksen periaatepäätös painottaa innovatiivisuutta, uusien kiertotalousratkaisujen kysynnän vauhdittamista ja markkinavetoista kiertotalouskehitystä.

Kuten kiertotalouden edistämishjelmassa todetaan, ”kiinteistö- ja rakennusala (kira-ala) kuluttaa noin puolet maailmantalouden resursseista ja tuottaa noin kolmanneksen hiilidioksidipäästöistä”. Rakennetun ympäristön toimilla ja suunnittelulla on merkittävä rooli kiertotalouden tavoitteiden saavuttamisessa. Kiertotalousajattelun tulee olla sisäänrakennettu kaikilla yhteiskunnan tasoilla. Ramboll Finland korostaa seuraavia näkökohtia:

- Kiertotalous- ja hiilineutraaliustavoitteet eivät ole erillisiä tavoitteita, vaan niiden tulee palvella toisiaan. Yhteisenä tavoitteena on vähähiilinen kiertotalousyhteiskunta. Tavoitteiden ja ehdotettujen toimenpiteiden keskinäinen suhde ja dynamiikka on tärkeä selvittää ja viestittää selkeästi, jotta tehtävien toimien tehokkuus ja vaikuttavuus varmistetaan.

Ramboll Finland ehdottaa, että ohjelman seurannan tueksi valittuihin mittareihin lisätään yhdeksi mittariksi kasvihuonepäästöt, jota on tarkasteltu mm. Valtioneuvostonkanslialle tehdyssä Vihreän kasvun ja resurssitehokkuuden avainindikaattori -selvityksessä (6/2016).

- Kiertotalousohjelma painottaa kiertotalouden nostamista kestävästä talouskasvusta tavoittelevan elinkeinopolitiikan strategiseksi painopisteeksi. Ramboll Finland ehdottaa, että kiertotalous nostetaan myös kuntapolitiikan painopisteeksi, sillä kaavoitus ja aluesuunnittelu ohjaavat rakentamista kohti kestävästä rakennettua ympäristöä. Kaupunkien suunnitteluperiaatteiden on systemaattisesti tuettava kiertotaloutta ja muutettava toimintaa kohti suljettua kiertoa, jossa luonnonvaroja säästetään ja jäte suunnitellaan pois systeemistä.
- Kiertotalouden design-ajattelu koskee tuotesuunnittelun lisäksi kaikkea suunnittelua rakennetun ympäristön koko elinkaareissa. Uudisrakentamisessa kiertotaloustavoitteiden oltava yksi keskeinen lähtökohta suunnittelussa. Kiertotaloutta on tarkasteltava laajasti kira-alan hankkeiden koko elinkaareissa ja sisällytettävä kiertotalous mm. maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnitteluun, hankearviointeihin ja hankkeiden suunnitteluun (mm. Design for reuse –periaate) ja rakenteiden elinkaaren pidentämiseen (mm. kunnossapidon toimiin liittyen). Olemassa olevaa rakennettua ympäristöä tulee ohjata kaupunkikehityksen keinoin kohti kiertotaloutta.
- Markkinatalous perustuu kuluttajien valintoihin. Kuluttajat toimivat viime kädessä pysyvien muutosten toteuttajina. Ramboll Finland ehdottaa, että hallitus panostaa informaatio-ohjauskeinoihin esimerkiksi tutkimus- ja selvitystöihin, jotka keskittyvät kuluttajien käyttäytymiseen ja niiden muuttamiseen.

Zhu Ying
Ramboll Finland Oy